

Έκδοση  
στην ελληνική γλώσσα

## Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

Ανακοίνωση αριθ.

Περιεχόμενα

Σελίδα

### I Ανακοινώσεις

.....

### II Προπαρασκευαστικές πράξεις

#### Επιτροπή των Περιφερειών

#### 44η σύνοδο ολομέλειας της 3ης και 4ης Ιουλίου 2002

2002/C 287/01

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών η οποία ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Στοκχόλμη: "Αύξηση της συμμετοχής του εργατικού δυναμικού και προώθηση της παράτασης του ενεργού επαγγελματικού βίου"» .....

1

2002/C 287/02

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με το Λευκό Βιβλίο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: «Μια νέα πνοή για την ευρωπαϊκή νεολαία» .....

6

2002/C 287/03

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για:

- την «Ανακοίνωση της Επιτροπής: "Προσαρμογή στις αλλαγές της εργασίας και της κοινωνίας: μια νέα κοινοτική στρατηγική υγείας και ασφάλειας 2002-2006", και
- την «Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου περί εφαρμογής της νομοθεσίας σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία στους αυτοαπασχολούμενους» .....

11

## II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

## ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

**Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών η οποία ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Στοκχόλμη: “Αύξηση της συμμετοχής του εργατικού δυναμικού και προώθηση της παράτασης του ενεργού επαγγελματικού βίου”»**

(2002/C 287/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την «Έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, που ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Στοκχόλμη: “Αύξηση της συμμετοχής του εργατικού δυναμικού και προώθηση της παράτασης του ενεργού επαγγελματικού βίου”» (COM(2002) 9 τελικό)·

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Ιανουαρίου 2002 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτη παράγραφος, της Συνθήκης περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 6ης Φεβρουαρίου 2002, να αναθέσει στην επιτροπή «Οικονομική και κοινωνική πολιτική» τις προπαρασκευαστικές εργασίες της ΕΤΠ για το θέμα·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών: «Το μέλλον της υγειονομικής περιθαλψης και της μέριμνας για τους ηλικιωμένους: εξασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης, της ποιότητας και της οικονομικής βιωσιμότητας» (COM(2001) 723 τελικό)·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής: «Υποστήριξη εθνικών στρατηγικών για ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις, μέσω μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης» (COM(2001) 362 τελικό)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με τίτλο «Οικονομία της ΕΕ: Επισκόπηση του 2000» (CdR 469/2000 fin) <sup>(1)</sup>·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με τίτλο «1999 — Διεθνές έτος των ηλικιωμένων» (CdR 442/98 fin) <sup>(2)</sup>·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με τίτλο «Η δημογραφική κατάσταση στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (CdR 388/97 fin) <sup>(3)</sup>·

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης, στις 15 και 16 Μαρτίου 2002·

<sup>(1)</sup> ΕΕ C 253 της 12.9.2001, σ. 29.

<sup>(2)</sup> ΕΕ C 374 της 23.12.1999, σ. 36.

<sup>(3)</sup> ΕΕ C 251 της 10.8.1998, σ. 14.

έχοντας υπόψη την τελική δήλωση της δεύτερης παγκόσμιας συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για τη γήρανση, που πραγματοποιήθηκε στην Ισπανία, στη Μαδρίτη, από τις 8 έως τις 12 Απριλίου 2002 και το πρόγραμμα δράσης που επακολούθησε·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης CdR 94/2002 της επιτροπής «Οικονομική και κοινωνική πολιτική», το οποίο υιοθετήθηκε στις 17 Απριλίου 2002 (εισηγητής: ο κ. Van Nistelrooij (NL-EVP), μέλος του επαρχιακού εκτελεστικού σώματος του Noord-Brabant)·

υιοθέτησε κατά την 45η σύνοδο ολομέλειας της 3ης και 4ης Ιουλίου 2002 (συνεδρίαση της 3ης Ιουλίου) ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

## 1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει ιδιαίτερη σημασία όχι μόνο επειδή τοποθετεί στο επίκεντρο του πολιτικού ενδιαφέροντος την προβληματική της γήρανσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις του φαινομένου αυτού, αλλά επειδή υπογραμμίζει και την ανάγκη να συμπεριληφθεί μια συμπληρωματική πολιτική στην ευρωπαϊκή ημερήσια διάταξη.

1.2. Σημαντική προϋπόθεση για την αντιμετώπιση του προβλήματος της γήρανσης είναι η ενίσχυση της παρουσίας των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας. Με δεδομένες τις σημαντικές συνέπειες που έχει η γήρανση στην αγορά εργασίας λόγω του χαμηλού ποσοστού συμμετοχής σε αυτή των ηλικιωμένων, η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί τους ποιοτικούς στόχους που όρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης, σύμφωνα με τους οποίους ο μέσος όρος συμμετοχής των ηλικιωμένων ανδρών και γυναικών (55-64) στην αγορά εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αυξηθεί σε 50 % έως το 2010.

1.3. Για να υλοποιηθεί αυτός ο φιλόδοξος στόχος, η Επιτροπή των Περιφερειών είναι της γνώμης ότι πρέπει να αναληφθούν σύντομα δράσεις. Ένα σημαντικό σημείο αναφοράς αποτελούν οι πολιτικές προτεραιότητες που εκτίθενται στην έκθεση. Στα πλαίσια αυτά, η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι θεωρεί σημαντικό κατά την υλοποίηση των πολιτικών προθέσεων να συνεκτιμώνται περισσότερο απ' ό,τι μέχρι σήμερα οι δημογραφικές εξελίξεις στις περιφέρειες και τους δήμους.

1.4. Τα κράτη μέλη οφείλουν να ενσωματώσουν στα εθνικά σχέδια δράσης τα οποία καταρτίζουν στα πλαίσια της ευρωπαϊκής πολιτικής για την απασχόληση το στόχο που ορίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Με δεδομένο το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι διαπεριφερειακές και τοπικές αρχές στην πολιτική για την αγορά εργασίας εν γένει και ιδιαίτερα όσον αφορά τη συμμετοχή των ηλικιωμένων, οι εξελίξεις που παρατηρούνται στην αγορά εργασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις. Η Επιτροπή των Περιφερειών είναι της γνώμης ότι το σκεπτικό αυτό πρέπει να συνεκτιμηθεί κατά την αξιολόγηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση η οποία θα πραγματοποιηθεί το 2003.

1.5. Είναι προφανές ότι η επιλογή των μέσων που θα χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση του στόχου εξαρτάται από τις συνθήκες που επικρατούν σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό

επίπεδο. Ωστόσο, η Επιτροπή των Περιφερειών είναι της γνώμης ότι αυτό δεν αναιρεί το γεγονός ότι, για να είναι επιτυχή, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν πρέπει να τοποθετηθούν στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης και ισορροπημένης στρατηγικής. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι μια ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του θέματος δεν είναι μόνο σκόπιμη, λόγω της στενής σχέσης που υπάρχει μεταξύ, αφενός, της αγοράς εργασίας και, αφετέρου, της κοινωνικής ασφάλισης και της μέριμνας για τους ηλικιωμένους, αλλά και απαραίτητη προκειμένου να επιτευχθεί μια καλή ισορροπία μεταξύ των οικονομικών και των κοινωνικών στόχων.

1.6. Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σημαίνει ότι, παράλληλα με την εφαρμογή μέτρων για την προαγωγή της συμμετοχής των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας, πρέπει να αντιμετωπιστούν ευρέως και άλλα θέματα τα οποία σχετίζονται με την προβληματική της γήρανσης του πληθυσμού. Στα θέματα αυτά συμπεριλαμβάνονται οι συντάξεις και η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Και οι δύο τομείς οφείλουν να προσαρμοστούν στην ταχεία αύξηση του αριθμού των ατόμων άνω των 65 ετών. Η κατηγορία αυτή θα αποτελείται από μια ομάδα πολύ ηλικιωμένων ανθρώπων που χρειάζονται βοήθεια, φροντίδα και περίθαλψη και από μια ομάδα ενεργών και υγιών ανθρώπων που δικαιούνται συντάξεως. Επιπλέον, η αυξανόμενη αναμενόμενη διάρκεια ζωής συνεπάγεται την επιμήκυνση της περιόδου συνταξιοδότησης. Η αύξηση του αριθμού των συνταξιούχων καθώς και της περιόδου συνταξιοδότησης καθιστά απαραίτητη την επανεξέταση του σημερινού συνταξιοδοτικού συστήματος.

1.7. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας θεώρησε την προσαρμογή του συνταξιοδοτικού συστήματος, των συστημάτων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, και των συστημάτων μέριμνας των ηλικιωμένων ως μια από τις μεθόδους οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλουν ώστε να περιοριστούν όσο το δυνατόν περισσότερο οι επιπτώσεις της γήρανσης τους πληθυσμού. Εκτός από την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, το Συμβούλιο αναφέρει, επίσης, ως μέσο τη μείωση του χρέους. Όσον αφορά το θέμα αυτό, η Επιτροπή των Περιφερειών περιορίζεται στην παρούσα γνωμοδότηση στη διαπίστωση ότι τα κράτη μέλη μπορούν να μειώσουν περισσότερο το δημόσιο χρέος τους, με αποτέλεσμα να αυξηθούν τα δημοσιονομικά περιθώρια για την κάλυψη των δαπανών που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού.

## 2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

2.1. Η συμμετοχή στην αγορά εργασίας σε μια ευρύτερη προοπτική

2.1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει σε γενικές γραμμές τις πολιτικές προτεραιότητες που προτείνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, διαπιστώνει όμως ότι η τελευταία επιλέγει

στην έκθεσή της μια έντονα οικονομική προοπτική τονίζοντας ιδιαίτερες την ανάγκη πρόσβασης και συμμετοχής των ηλικιωμένων στην παραγωγική διαδικασία, επειδή η συμμετοχή των ηλικιωμένων σε επαγγελματικές δραστηριότητες μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της προσωπικής ευημερίας. Η Επιτροπή των Περιφερειών επισημαίνει ότι η ευημερία των ηλικιωμένων μπορεί να εξαρτάται και από δραστηριότητες που δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα οι οποίες συμβάλλουν σημαντικά στην «κοινωνική οικονομία». Έτσι, υπάρχουν πολλοί ηλικιωμένοι οι οποίοι, κατά τον ελεύθερο χρόνο τους, εκτελούν εθελοντική εργασία και προσφέρουν ατύπως φροντίδες. Εκτός άλλων, επειδή πολλά άτομα, εκτός από τη μισθωτή εργασία που ασκούν, έχουν ολοένα και λιγότερο την τάση να φροντίζουν για άλλους, η Επιτροπή των Περιφερειών συνιστά να αναγνωριστεί περισσότερο η άμισθη εργασία που προσφέρουν οι ηλικιωμένοι.

2.1.2. Στην έκθεσή της, η Επιτροπή αναφέρεται εν συντομία στη θέση που καταλαμβάνουν στην αγορά εργασίας τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Ορθώς διαπιστώνει ότι η μεγάλη πλειοψηφία των ατόμων αυτών έχει περάσει στο περιθώριο, δεν προτείνει όμως μέτρα με τα οποία θα μπορούσε να μειωθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός τους. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι θεωρεί ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα στο θέμα της συμπερίληψης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην ημερήσια διάταξη των ευρωπαϊκών, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών. Τα σημεία αναφοράς της πολιτικής είναι, εν πρώτοις, ότι τα άτομα με ειδικές ανάγκες πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας και να είναι σε θέση να διατηρούν την εργασία τους και, δεύτερον, ότι κατευθυντήριες αρχές πρέπει να είναι οι αναγνωρισμένοι κανόνες των Ηνωμένων Εθνών που ισχύουν στον τομέα αυτό και τα πολυάριθμα θετικά παραδείγματα ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, ακόμα και σοβαρές, στην αγορά εργασίας, τόσο σε τοπικά προγράμματα, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα αποτελέσματα και τις εμπειρίες που προέκυψαν από σχέδια που χρηματοδοτήθηκαν στα πλαίσια νέων και παλαιών κοινοτικών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών και διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΜΚΟ, συνδικαλιστικές ενώσεις, εθελοντική παροχή υπηρεσιών, κοινωνικές υπηρεσίες) που εκπροσωπούν τα συμφέροντα των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Επίσης, πρέπει να επιδειχθεί ιδιαίτερη προσοχή προκειμένου άτομα με ειδικές ανάγκες να έχουν τα τη δυνατότητα να διατηρούν την απασχόληση μονίμως κατά τη διάρκεια του βίου τους και να προβλεφθούν κατάλληλες δράσεις για την προώθηση του θέματος αυτού.

2.1.3. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να βελτιώσει τη θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας. Παρά το γεγονός ότι αρμόδιοι για την προαγωγή της συμμετοχής των (ηλικιωμένων) γυναικών στην αγορά εργασίας είναι κατά κύριο λόγο οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και οι εθνικές αρχές, η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο, ιδιαίτερος με την προώθηση νέων αντιλήψεων και την ανταλλαγή καλών πρακτικών. Ως τοπικοί εργοδότες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να εφαρμόσουν ποικιλοτρόπως αυτές τις καλές πρακτικές για την προαγωγή της συμμετοχής ιδιαίτερος των ηλικιωμένων γυναικών στις εργασιακές διαρθρώσεις των οργανώσεών τους.

2.1.4. Η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι στην έκθεσή της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν υπεισέρχεται ιδιαίτερος στο θέμα της σχέσης των ηλικιωμένων εργαζόμενων και της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών. Προτείνει δε να χαραχθεί ειδική πολιτική για το θέμα αυτό, επειδή η πρόσβαση στην αγορά εργασίας και η διατήρηση μιας εργασιακής σχέσης εξαρτώνται σε ολοένα και μεγαλύτερο βαθμό από δεξιότητες στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών. Συχνά, οι ηλικιωμένοι εργαζόμενοι δεν διαθέτουν τις δεξιότητες αυτές, με αποτέλεσμα να περιορίζονται σημαντικά οι δυνατότητές τους να εργαστούν σε τομείς που έχουν σχέση με την τεχνολογία των πληροφοριών και επικοινωνιών.

2.1.5. Η ΕΤΠ εφιστά την προσοχή στη γήρανση του πληθυσμού στις αγροτικές περιοχές ως αποτέλεσμα της αστικοποίησης: οι νέοι εγκαταλείπουν την ύπαιθρο και μετακομίζουν στις πόλεις. Κατ' αυτό τον τρόπο αυξάνει ταχέως η μέση ηλικία του πληθυσμού σε πολλές αγροτικές περιοχές, κατάσταση η οποία απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή και δράση. Παρόμοια φαινόμενα συναντώνται και σε άλλες απομακρυσμένες ζώνες είτε ορεινές, είτε νησιωτικές ή που πληττονται από βιομηχανική παρακμή στην περιφέρεια των μεγάλων πόλεων. Παράλληλα, επείγει να εξεταστεί με προσοχή και η αντίθετη κατάσταση. Τα κέντρα των μεγάλων πόλεων κατοικούνται πλέον ως επί το πλείστον και κατά πλειοψηφία από ηλικιωμένα άτομα που συχνά ζουν μόνα δεδομένης της αυξανόμενης τάσης των νέων οικογενειών να εγκαταλείπουν το κέντρο και να επιλέγουν προάστια για να ενοικιάσουν, να αγοράσουν ή να οικοδομήσουν το σπίτι τους.

## 2.2. Η δια βίου κατάρτιση

2.2.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών συμπεριζέται την άποψη της Επιτροπής ότι η πολιτική για τους ηλικιωμένους είναι στην ουσία περιορισμένη και παρωχημένη. Υποστηρίζει δε έντονα την άποψη της προαγωγής της συμμετοχής των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας μέσω της καλύτερης κατανομής της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της επιβάρυνσης των εργαζόμενων καθ' όλο το βίο τους. Πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες ώστε να υπάρξει μια λιγότερο στείρα κατανομή της εργασίας, της μάθησης και του ελεύθερου χρόνου στη ζωή ενός ανθρώπου.

2.2.2. Σημαντική προϋπόθεση για την υλοποίηση του στόχου αυτού είναι η ριζική αλλαγή της νοοτροπίας αλλά και της συμπεριφοράς των εργαζόμενων. Διάφορες αλλαγές πολιτιστικών και ψυχοκοινωνικών παραγόντων πρέπει να συμβάλουν ούτως ώστε, κατά τη διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων, να αναπτυχθούν σε επιχειρήσεις κίνητρα με τα οποία οι εργαζόμενοι θα αρχίσουν να ενδιαφέρονται περισσότερο να εργαστούν για μεγαλύτερο διάστημα και να επενδύουν περισσότερο χρόνο στη βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους. Για να γίνει αυτό, εκτός από μια πολιτική προσωπικού η οποία συνεκτιμά τον παράγοντα ηλικία, πρέπει εκτός άλλων να αποθαρρυνθεί η πρόωρη αποχώρηση από τον ενεργό βίο μέσω της καθιέρωσης ελαστικών συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων και να προσαρμοστούν τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, εργασίας και εκπαίδευσης.

### 2.3. Συντάξεις

2.3.1. Όσον αφορά τις συντάξεις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι της άποψης ότι πρέπει να υποστηριχθούν οι εθνικές στρατηγικές για την εξασφάλιση αξιοπρεπών και βιώσιμων συντάξεων και ότι οι πολιτικοί τομείς που επηρεάζουν τη βιωσιμότητα των συντάξεων (πολιτική απασχόλησης, κοινωνική και οικονομική πολιτική) πρέπει να αλληλοσυμπληρώνονται, να συντονίζονται και να ολοκληρώνονται. Για το σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει την εφαρμογή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού.

2.3.2. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι είναι σημαντικό να πραγματοποιηθεί στο προσεχές έτος μελέτη με αντικείμενο τη συμμετοχή των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας και τις συνέπειές της για το συνταξιοδοτικό σύστημα. Πρέπει να εξεταστούν επίσης οι επιπτώσεις των συντάξεων στην δημοσιονομική ισορροπία διαφόρων χωρών. Το επίπεδο κεφαλαιοποίησης είναι σε πολλές χώρες χαμηλό και η χρηματοδότηση των συντάξεων στο μέλλον θα μπορούσε να αποτελέσει πρόβλημα εάν δεν αντιμετωπιστεί από τώρα. Είναι σημαντικό να μετατεθεί η ηλικία συνταξιοδότησης σε συνδυασμό με την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Με την προαγωγή της ευελιξίας του συστήματος συνταξιοδότησης, καθίσταται δυνατή η εργασία και μετά την ηλικία συνταξιοδότησης. Εάν τα συστήματα συνταξιοδότησης καταστούν πιο ευέλικτα, η εργασία καθίσταται δυνατή και μετά την ηλικία συνταξιοδότησης.

### 2.4. Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

2.4.1. Όσον αφορά την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η Επιτροπή των Περιφερειών είναι της άποψης ότι η έννοια της αλληλεγγύης πρέπει και στο μέλλον να διατηρηθεί στα σχετικά συστήματα. Τα συστήματα προστασίας της υγείας διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Το σημαντικότερο είναι να εξασφαλιστεί σε όλους μια υψηλής ποιότητας ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε προσιτό κόστος. Οι λύσεις που προκρίνονται σε εθνικό επίπεδο πρέπει να γίνονται σεβαστές και να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές στα βασικά σημεία. Εκτός από την έμφαση που πρέπει να δοθεί στους στόχους της πρόσβασης, της βελτίωσης της ποιότητας, και της βιωσιμότητας, όπως ήδη έχει τονίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή<sup>(1)</sup>, πρέπει να δοθεί, επίσης, μεγαλύτερη προσοχή στην πτυχή της ελευθερίας της επιλογής.

2.4.2. Η Επιτροπή των Περιφερειών αντιλαμβάνεται ότι η προστασία της υγείας εξαρτάται εν μέρει και από τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να καλυφθούν οι προτιμήσεις των χρηστών. Απαρχή της πολιτικής που ασκείται δεν πρέπει να είναι η προσφορά του τομέα. Ο προσανατολισμός της ζήτησης συμβάλλει στην ύπαρξη μιας κατάστασης όπου και οι ηλικιωμένοι έχουν ελευθερία επιλογής.

(1) Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το μέλλον της υγειονομικής περίθαλψης και της μέριμνας για τους ηλικιωμένους: εξασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης, της ποιότητας και της οικονομικής βιωσιμότητας (COM(2001) 723 τελικό).

### 2.5. Μετανάστευση

2.5.1. Η κινητικότητα των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην υλοποίηση του στρατηγικού στόχου «να γίνει (η ΕΕ) η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο, ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή», όπως ορίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας. Η ελεύθερη κυκλοφορία εργαζομένων στην ευρωπαϊκή αγορά μπορεί να προαχθεί με πολυάριθμα μέτρα, μεταξύ των οποίων και η αναγνώριση της κατάρτισης και των πτυχίων, η άρση των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων που παρεμποδίζουν τη μετανάστευση κ.λπ.

2.5.2. Ωστόσο, η Επιτροπή των Περιφερειών είναι της γνώμης ότι η μετανάστευση δεν προσφέρει μόνιμη λύση για το θέμα της γήρανσης του πληθυσμού. Αυτό που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι ότι η στενότητα της αγοράς εργασίας θα προκαλέσει στο μέλλον αύξηση της μετανάστευσης εργαζομένων. Κυρίως πρέπει να αναμένεται μετανάστευση εργαζομένων από τα μελλοντικά στα σημερινά κράτη μέλη. Το γεγονός αυτό μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις για την οικονομική και κοινωνική εξέλιξη των υποψήφιων χωρών, εκτός άλλων λόγω των εκεί αναμενόμενων δημογραφικών εξελίξεων. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί σκόπιμο να ληφθούν στις χώρες αυτές μέτρα για να προληφθεί τυχόν διαρροή εγκεφάλων από τις χώρες αυτές στα σημερινά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και σ' αυτό το σημείο οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο εφαρμόζοντας το πρότυπο της ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ περιφερειών: στα πλαίσια ενός διαρκούς διαλόγου με περιφέρειες των υποψηφίων χωρών μπορεί να πραγματοποιηθεί ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριών σχετικά με την περιφερειακή πολιτική απασχόλησης εν γένει και περισσότερο συγκεκριμένα την προαγωγή της συμμετοχής των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας.

### 2.6. Εταιρική σχέση

2.6.1. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές φέρουν την τελική ευθύνη για την ανάπτυξη και την υλοποίηση μιας ευρείας πολιτικής η οποία προάγει τη συμμετοχή των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας. Η Επιτροπή των Περιφερειών συμμερίζεται την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι η πολιτική αυτή μπορεί να επιτύχει μόνον εφόσον στηρίζεται σε μια στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλες εμπλεκόμενες κοινωνικές οργανώσεις, όπως είναι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Οι θετικές εμπειρίες που έχει αποκομίσει η επαρχία Noord-Brabant μαζί με δεκάδες άλλες περιφέρειες με τα περιφερειακά σύμφωνα απασχόλησης που έχει συναφθεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια των οποίων υπήρξε μια στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και τις τοπικές αρχές στα πλαίσια της πολιτικής της απασχόλησης, υπογραμμίζουν τη χρησιμότητα που έχουν παρόμοιες συνεργασίες. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή των Περιφερειών απευθύνει έκκληση για την τυπική έγκριση αυτών των μορφών συνεργασίας.

2.6.2. Εκτός αυτού, οι πολίτες πρέπει να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο σε ένα σημαντικό θέμα όπως είναι η γήρανση του πληθυσμού. Μια πολιτική η οποία έχει ως στόχο την αντιμετώπιση του προβλήματος της γήρανσης του πληθυσμού δεν έχει πιθανότητα επιτυχίας εάν δεν υπάρχει επίγνωση των γνώσεων και των επιθυμιών των ηλικιωμένων πολιτών. Οι τελευταίοι χρειάζεται να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η συνεκτίμηση με σοβαρό τρόπο των ηλικιωμένων αποτελεί σαφώς οικονομική αναγκαιότητα: μια γηράσκουσα κοινωνία έχει σημαντικές συνέπειες για την κατανομή των κατηγοριών ηλικίας στην αγορά εργασίας, τη μελλοντική βιωσιμότητα των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και τη χρηματοδότηση της περίθαλψης και άλλων υπηρεσιών. Ωστόσο, υπάρχει και μια κοινωνική ανάγκη. Ολοένα και συχνότερα, οι ηλικιωμένοι είναι εκείνοι οι οποίοι προασπίζονται τα συμφέροντα και τα δικαιώματά τους, επειδή είναι περισσότερο χειραφετημένοι από τις παλαιότερες γενιές και επειδή επιθυμούν να συνεχίσουν να συμμετέχουν ενεργώς στην κοινωνία.

## 2.7. Ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ περιφερειών

2.7.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών αποδίδει ιδιαίτερη αξία στη δυνατότητα των τοπικών και περιφερειακών αρχών να διδάσκονται οι μien από τις εμπειρίες των δε («learning regions»). Καλεί συνεπώς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναλάβει πρωτοβουλίες για τη δημιουργία δικτύων περιφερειακών και τοπικών αρχών μέσω των οποίων θα καθίσταται δυνατή η ανταλλαγή δεδομένων και ορθών πρακτικών σε σχέση με την προαγωγή της συμμετοχής των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας σε περιοχές με συγκρίσιμη δημογραφική εξέλιξη.

2.7.2. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι οι διάφορες πρακτικές εμπειρίες που έχουν συναχθεί στις επιμέρους περιφέρειες και στους επιμέρους τομείς και η σύγκριση των «πολιτικών» επιδόσεων αποτελούν την απαραίτητη βάση για τη χάραξη μιας στρατηγικής για την προαγωγή της συμμετοχής στην αγορά εργασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Εδώ το πρόβλημα είναι ότι δεν υπάρχει σαφής εικόνα των πρωτοβουλιών οι οποίες έχουν αναληφθεί σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή των Περιφερειών επαναλαμβάνει την πρόταση που έκανε στη γνωμοδότησή της «1999-διεθνές έτος των ηλικιωμένων» για τη σύνοψη των εμπειριών που έχουν συναχθεί οι τοπικές και περιφερειακές αρχές με την απασχόληση ηλικιωμένων σε ένα οδηγό καλών πρακτικών.

2.7.3. Η Επιτροπή των Περιφερειών θα πρότεινε να πραγματοποιηθεί τουλάχιστον διάσκεψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις τοπικές και περιφερειακές προοπτικές και πρακτικές σε σχέση με την αντιμετώπιση της πρόκλησης που αποτελεί η γήρανση του πληθυσμού και είναι πρόθυμη να συνεργαστεί με την Επιτροπή και άλλες ενδιαφερόμενες πλευρές (όπως ΜΚΟ) για την υλοποίηση του στόχου αυτού. Θεωρεί δε ιδιαίτερα σημαντικό να συμπεριληφθούν στην ημερήσια διάταξη της διάσκεψης αυτής οι δημογραφικές τάσεις σε περιφερειακή κλίμακα, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά. Από την άποψη αυτή, πρέπει να συζητηθεί η βελτίωση των στατιστικών πληροφοριών, ιδιαιτέρως στις υποψήφιες χώρες. Όντως, οι διάθεση αξιόπιστων πληροφοριών διευκολύνει την επιλογή των μέσων — όπως η αξιολόγηση από ομολόγους, η προδιαγραφή επιδόσεων κ.λπ. — με τα οποία επιχειρείται η αντιμετώπιση του προβλήματος της γήρανσης του πληθυσμού.

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 2002.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

**Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με το Λευκό Βιβλίο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:  
«Μια νέα πνοή για την ευρωπαϊκή νεολαία»**

(2002/C 287/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη το Λευκό Βιβλίο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: «Μια νέα πνοή για την Ευρωπαϊκή Νεολαία» (COM(2001) 681 τελικό)·

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 22ας Νοεμβρίου 2001 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 265 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε το Προεδρείο της στις 6 Φεβρουαρίου 2002 να αναθέσει στην επιτροπή «Πολιτισμός και Εκπαίδευση» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη το άρθρο 149 της Συνθήκης ΕΚ·

έχοντας υπόψη την απόφαση αριθ. 1031/2000/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Απριλίου 2000 για την έγκριση του κοινοτικού προγράμματος «Νεολαία»·

έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου της 8ης Φεβρουαρίου 1999 σχετικά με τη συμμετοχή των νέων·

έχοντας υπόψη το ψήφισμά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Μαρτίου 1999, σχετικά με μία πολιτική για τη νεολαία στην Ευρώπη·

έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2000 σχετικά με την κοινωνική ένταξη των νέων·

έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2001 σχετικά με την προώθηση μεταξύ των νέων της έννοιας της πρωτοβουλίας, του επιχειρηματικού πνεύματος και της δημιουργικότητας: από τον αποκλεισμό στη χαρά της ζωής·

έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου της 29ης Νοεμβρίου 2001 σχετικά με την προστιθέμενη αξία, την οποία παρέχει η εθελοντική στράτευση νέων ανθρώπων στα πλαίσια της ανάπτυξης της κοινοτικής δράσης προς όφελος των νέων·

έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου που υιοθετήθηκε στις 30 Μαΐου 2002 για την Ευρωπαϊκή Συνεργασία στον τομέα της Νεολαίας·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για τα προγράμματα Socrates, Leonardo da Vinci και Νεολαία (CdR 226/98 fin) <sup>(1)</sup>·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για την «Ευρωπαϊκή εθελοντική υπηρεσία για νέους — πρόγραμμα δράσης» (CdR 191/96 fin) <sup>(2)</sup>·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το πρόγραμμα Daphne (CdR 300/98 fin) <sup>(3)</sup>·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για την «Τοπική και περιφερειακή συνεργασία για την προστασία των παιδιών και των εφήβων από την κακοποίηση και την εγκατάλειψη στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (CdR 225/1999 fin) <sup>(4)</sup>·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 389/2001 rev.) που υιοθέτησε η επιτροπή «Πολιτισμός και Εκπαίδευση» στις 23 Μαΐου 2002 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Yannick Bodin (F-PES), Αντιπροέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου του Île-de-France και του κ. Lars Nordstrom (SW-ELDR), μέλους του Περιφερειακού Συμβουλίου του Västergötland·

<sup>(1)</sup> EE C 51 της 22.2.1999, σ. 77.

<sup>(2)</sup> EE C 42 της 10.2.1997, σ. 1.

<sup>(3)</sup> EE C 198 της 14.7.1999, σ. 61.

<sup>(4)</sup> EE C 57 της 29.2.2000, σ. 46.

εκτιμώντας ότι για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι νέοι, και η νέα γενεά έχουν μεγάλη και καθοριστική σημασία·

εκτιμώντας ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ευρωπαϊκή πολιτική για τη νεολαία, εφόσον αυτές είναι εκείνες που έρχονται πρώτα σε επαφή με τους νέους και ασχολούνται με τις ανάγκες τους, αντιπροσωπεύοντας ταυτόχρονα το επίπεδο στο οποίο οι νέοι αποκτούν τις πρώτες εμπειρίες συνδικαλιστικού και πολιτικού χαρακτήρα·

εκτιμώντας ότι η Επιτροπή δε είναι αρμόδια όσον αφορά την πολιτική για τη νεολαία, αλλά, σύμφωνα με το άρθρο 149 της Συνθήκης ΕΕ, είναι συνυπεύθυνη για την προώθηση των ανταλλαγών νέων και στελεχών οργανώσεων νέων·

εκτιμώντας ότι χρειάζονται νέα μέτρα για την καλύτερη συνθεώρηση των επιδιώξεων των νέων στα πλαίσια της ευρωπαϊκής συνεργασίας, ενώ πρέπει να καταστεί δυνατή η δραστηρία συμμετοχή τους σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο·

εκτιμώντας ότι η ανοιχτή μέθοδος συντονισμού μπορεί να συμβάλει σε μια πιο δραστήρια πολιτική για τους νέους, σεβόμενη τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρμοδιότητες και δημιουργώντας ταυτόχρονα νέες μορφές ευρωπαϊκής συνεργασίας·

εκτιμώντας ότι είναι σημαντικό να συνθεωρούνται τα θέματα που έχουν σχέση με τους νέους στις άλλες πολιτικές της ΕΕ, δεδομένου ότι η τελευταία μπορεί να συμβάλει έμμεσα στην «καλή αρχή» της ζωής των νέων και στη βελτίωση των προϋποθέσεων τους για γενική ευημερία και προσωπική καταξίωση·

υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 45η σύνοδο ολομέλειας της 3ης και 4ης Ιουλίου 2002 (συνεδρίαση της 3ης Ιουλίου).

## Απόψεις και συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρωτοβουλία της Επιτροπής να δημοσιεύσει το Λευκό Βιβλίο Μια νέα πνοή για την ευρωπαϊκή νεολαία<sup>(1)</sup> και για τη μεγάλη δημόσια διαβούλευση που προηγήθηκε της υποβολής του στο Συμβούλιο στις 29 Νοεμβρίου 2001. Αυτή η ευρύτατη διαβούλευση αποτελεί ένα ορθό παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο μεγάλες κατηγορίες πολιτών καθώς και αναγνωρισμένοι εμπειρογνώμονες μπορούν να συμμετάσχουν στις εργασίες της Επιτροπής, πράγμα που ευθυγραμμίζεται απολύτως με το πνεύμα των υποδείξεων του Λευκού Βιβλίου για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση.

1.2. Η Επιτροπή των Περιφερειών συμμερίζεται την οπτική της Επιτροπής σχετικά με τις προκλήσεις και τα προβλήματα που συναντά η ευρωπαϊκή νεολαία σήμερα και κρίνει ότι νέες δράσεις είναι απαραίτητες προκειμένου να ληφθούν κυρίως υπόψη οι επιθυμίες των νέων στα θέματα της ευρωπαϊκής συνεργασίας, για να τους επιτραπεί έτσι να συμμετάσχουν πλήρως στο τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Το Λευκό Βιβλίο «Μια νέα πνοή για την ευρωπαϊκή νεολαία» αναφέρεται στους νέους 15 έως 25 ετών. Ωστόσο, από την άποψη των αποκεντρωμένων αρχών, θα ήταν σκόπιμο να συνδεθεί με την πολιτική που προορίζεται για τους νεώτερους (από 6 έως 15 ετών) με σκοπό τον συντονισμό με τις μελλοντικές προληπτικές δράσεις.

1.3. Η ΕΤΠ επικροτεί την υποστήριξη του Συμβουλίου προς τη μελλοντική εργασία στον τομέα της νεολαίας και, ιδίως, την

προτίμηση που δίνεται στην ενίσχυση της συμμετοχής των νέων σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα όπως διατυπώνεται στο ψήφισμα του Συμβουλίου για την Ευρωπαϊκή Συνεργασία στον τομέα της νεολαίας, που υιοθετήθηκε στις 30 Μαΐου 2002 και στα συμπεράσματα της σχετικής συνάντησης.

## Η ανοιχτή μέθοδος συντονισμού

1.4. Η Επιτροπή των Περιφερειών κρίνει ότι δεν αρκεί η διαπίστωση της Επιτροπής περί «γήρανσης του πληθυσμού της ΕΕ». Χρειάζεται να καταβάλουν και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών προσπάθειες για μια θετική δημογραφική εξέλιξη με την εφαρμογή μιας δραστήριας οικογενειακής πολιτικής. Από την άλλη πλευρά, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να διαθέσουν πόρους για τις οικογένειες με τέκνα και τους νέους διαφόρων ηλικιών και διαφορετικής εθνοτικής προέλευσης.

1.5. Έως σήμερα οι πρωτοβουλίες της ΕΕ στο πεδίο της νεολαίας περιορίστηκαν αναγκαστικά σε προγράμματα ανταλλαγής συγκεκριμένου χαρακτήρα καθώς και σε πραγματοποίηση επαφών, λόγω της απουσίας κοινής πολιτικής για τους νέους καθώς και λόγω της ελλείψεως νομικής βάσης για τη δημιουργία κοινοτικής πολιτικής στους τομείς της δευτεροβάθμιας και πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την έκθεση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία θα πρέπει να αναπτυχθούν περισσότερο τα προγράμματα αυτά και επιπλέον να ολοκληρωθούν με νέα μέτρα, ούτως ώστε οι νέοι Ευρωπαίοι να μπορούν να συμμετάσχουν πλήρως στη συνεργασία στην Ευρώπη.

(1) COM(2001) 681 τελικό.

1.6. Η ΕΤΠ είναι υπέρ της πρότασης της Επιτροπής που αποβλέπει στην εφαρμογή μιας ανοιχτής μεθόδου συντονισμού στο πεδίο της νεολαίας, και επίσης στον καλύτερο συνυπολογισμό της διάστασης της νεολαίας στα πλαίσια των άλλων πολιτικών. Ιδιαίτερα η συμμετοχή νέων ανθρώπων στην ανοικτή μέθοδο συντονισμού δεν πρέπει να περιοριστεί στη διαβούλευση για τα «θέματα προτεραιότητας», αλλά να επεκταθεί σε όλες τις φάσεις της διεργασίας. Υποδεικνύεται όμως σχετικά ότι καμία συμφωνία μεταξύ κρατών μελών ως προς τις κατευθυντήριες γραμμές ή/και τους στόχους — περιλαμβανομένης της τακτικής επισκόπησης και αξιολόγησης — δεν επιτρέπεται να αποτελέσει λόγο για την καθιέρωση νέων αρμοδιοτήτων σε ευρωπαϊκή κλίμακα.

1.7. Η ΕΤΠ ζητά να αναγνωριστεί σαφώς και να γίνει σεβαστή η θέση των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη μέθοδο ανοικτού συντονισμού. Αυτή η νέα μέθοδος δε θα πρέπει με κανένα τρόπο να χρησιμοποιηθεί εις βάρος των τοπικών και περιφερειακών αρχών αλλά σε στενή και ενεργό διαβούλευση μαζί τους. Θα πρέπει να γίνουν σεβαστές οι αρχές της επικουρικότητας, της εγγύτητας και της αναλογικότητας σε όλες τις νέες πρωτοβουλίες της ΕΕ στο πεδίο της νεολαίας.

1.8. Η ΕΤΠ επομένως ζητά να γνωμοδοτήσει και όχι απλώς να πληροφορηθεί για τους κοινούς στόχους που θα διατυπωθούν για κάθε μια από τις θεματικές προτεραιότητες (συμμετοχή, ενημέρωση, εθελοντικές δραστηριότητες μεταξύ νέων και μεγαλύτερη κατανόηση και γνώση της νεολαίας) και θα υποβληθούν στο Συμβούλιο. Επιπλέον, η ΕΤΠ καλεί τα κράτη μέλη να διαβουλευονται με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές όταν προετοιμάζουν τα ερωτηματολόγια που θα αποτελούν τη βάση των κοινών στόχων.

### Οι επιδιώξεις των νέων

1.9. Η ΕΤΠ επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι η νεολαία πρέπει να θεωρείται ως ετερογενής κοινωνική ομάδα, δεδομένου ότι οι νέοι ζουν σε άκρως διαφορετικές συνθήκες ανεξάρτητα από την κατηγορία ηλικίας.

1.10. Η Επιτροπή των Περιφερειών κρίνει ότι θα πρέπει να φανεί σαφώς ότι η ευρωπαϊκή νεολαία δεν εκφράζεται με μία φωνή, αλλά με πολλές. Θα πρέπει να αφιερωθεί χώρος στην ποικιλία των απόψεων στις ευρωπαϊκές πολιτικές στα θέματα της νεολαίας. Για το λόγο αυτό είναι θετικό να μπορέσουν οι νέοι που δε συμμετέχουν στην οργανωμένη συλλογική ζωή να συμμετάσχουν στις διαβουλεύσεις που προβλέπονται από την Επιτροπή. Η ΕΤΠ είναι της άποψης ότι το ευρωπαϊκό Φόρουμ νεολαίας ανταποκρίνεται ήδη στις απαιτήσεις αντιπροσωπευτικότητας, ποικιλίας και διαφάνειας.

1.11. Η Επιτροπή των Περιφερειών, μολονότι έχει επίγνωση της δυσκολίας, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι οι διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν δεν συμπεριέλαβαν τους νέους που προέρχονται από μειονεκτικές συνοικίες ή έναν μεγαλύτερο αριθμό εκπροσώπων των νέων αυτών.

1.12. Η ΕΤΠ αναγνωρίζει ότι η νεολαία χαρακτηρίζεται από έναν ορισμένο αριθμό αναγκών και προσδοκιών που σχετίζονται με αυτή την περίοδο της ζωής. Συχνά οι νέοι μετεωρίζονται μεταξύ του οικογενειακού πυρήνα και της επαγγελματικής ζωής. Στις συνθήκες αυτές, πολλοί προσδοκούν μια αυτονομία που δεν είναι αποκλειστικώς οικονομική αλλά αφορά επίσης την πρόσβαση σε μια σειρά δικαιώματα όπως είναι η κατοικία, η ενημέρωση, η επιμόρφωση, η μόνιμη απασχόληση, η υγεία και οι μεταφορές. Η ανάπτυξη της αυτονομίας των νέων επιβάλλεται να διευρυνθεί πέραν οικονομικών κριτηρίων για να περιλάβει την ικανότητά τους να αποφασίζουν σε ευρύ φάσμα θεμάτων. Η ΕΤΠ πιστεύει ότι η προαγωγή της αυτονομίας θα πρέπει να αφορά την «αυτονόμηση» των νέων.

1.13. Η Επιτροπή των Περιφερειών συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής για την αναγκαιότητα να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη οι προσδοκίες της νεολαίας στις δημόσιες, εθνικές και κοινοτικές πολιτικές. Επισημαίνει με ενδιαφέρον την δεδηλωμένη βούληση της Επιτροπής να βελτιώσει σε ευρωπαϊκό επίπεδο τη γνώση για τα ζητήματα της νεολαίας, μέσω της σύνδεσης σε δίκτυο των σημερινών διαρθρώσεων και των ερευνών επί του θέματος αυτού.

### Συνδρομή στους νέους που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες

1.14. Η ΕΤΠ κρίνει απαραίτητο να λαμβάνονται υπόψη οι προσδοκίες και οι συγκεκριμένες ανάγκες των νέων γυναικών οι οποίες είναι πολύ συχνά θύματα σωματικής και προφορικής βίας και διαφόρων προσβολών και αποτελούν επίσης αντικείμενο διακρίσεων στους σχολικούς και επαγγελματικούς κύκλους. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά να αποτελέσει η θέση των νέων γυναικών αντικείμενο ιδιαίτερης και αποτελεσματικής εξέτασης στις ευρωπαϊκές δημόσιες πολιτικές που είναι αφιερωμένες στους νέους με σκοπό την εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων.

1.15. Επίσης, η ΕΤΠ επιμένει ως προς την αναγκαιότητα να ληφθούν μέτρα για τις κατηγορίες νέων που έχουν ειδικές ανάγκες. Όπως, για παράδειγμα για τις διάφορες ομάδες μεταναστών (και ιδιαίτερα των νέων γυναικών), που αντιμετωπίζουν δύσκολες καταστάσεις στην προσωπική τους ζωή και πρέπει συνεπώς να μπορούν να επωφελούνται από ειδικά μέτρα.

1.16. Το ίδιο ισχύει και για τους νέους με ειδικές ανάγκες των οποίων οι ειδικές συνθήκες διαβίωσης θα έπρεπε να λαμβάνονται σαφώς υπόψη στις ευρωπαϊκές στρατηγικές σχετικά με τα θέματα της κοινωνικής ενσωμάτωσης.

1.17. Τέλος, η κατάσταση των υποψήφιων χωρών απαιτεί επίσης προσοχή και ειδικά μέτρα. Για να διευκολυνθεί η ενσωμάτωση των νέων που προέρχονται από τις υποψήφιες χώρες, θα πρέπει να τους παρέχεται αρκετά εγκαίρως η δυνατότητα να συμμετάσχουν στην ευρωπαϊκή συνεργασία καθώς και στις συζητήσεις για το μέλλον της Ευρώπης.

### Ενίσχυση της ιδιότητας του πολίτη

1.18. Η ΕΤΠ σημειώνει με ανησυχία ότι οι νέοι ολοένα και λιγότερο συμμετέχουν στις παραδοσιακές πολιτικές και κοινωνικές δραστηριότητες. Η ΕΤΠ κρίνει ότι θα πρέπει να ενισχυθεί ιδιαίτερα η επίδραση και η θέση των νέων στη δημόσια ζωή προκειμένου αυτοί να αποκτήσουν εκ νέου εμπιστοσύνη στην παραδοσιακή πολιτική δραστηριότητα. Τα πειραματικά σχέδια που προτείνονται από το Λευκό Βιβλίο για την αυξανόμενη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο συμμετοχή της νεολαίας προσφέρουν σχετικά έναν ενδιαφέροντα χώρο ανάπτυξης νέων πρωτοβουλιών. Συνεπώς, κατά την κατάστρωση και διαμόρφωση της πολιτικής για τη νεολαία πρέπει να γίνονται απολύτως σεβαστές οι αρμοδιότητες σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

1.19. Η Επιτροπή των Περιφερειών σημειώνει με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει πλήρως τη σημασία της περιφερειακής και τοπικής κλίμακας στην πολιτική για την νεολαία. Πράγματι στο τοπικό και περιφερειακό επίπεδο οι διοικήσεις έρχονται σε άμεση επαφή με τους νέους και τις ανάγκες τους και τίθενται σε εφαρμογή οι επιτυχημένες εμπειρίες. Οι εμπειρίες αυτές πρέπει να μελετηθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο για να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή τους και μια αποτελεσματική συνεργασία στον τομέα των δημόσιων πολιτικών για τη νεολαία. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα κληθούν συνεπώς να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο τόσο σε ό,τι αφορά την κατάρτιση όσο και την εφαρμογή της ευρωπαϊκής πολιτικής στα θέματα της νεολαίας.

1.20. Η ΕΤΠ κρίνει ότι η ΕΕ όπως και τα κράτη μέλη, και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, θα πρέπει να ενθαρρύνουν ακόμη περισσότερο τους νέους να καταστούν δραστήριοι πολίτες, δημιουργώντας κυρίως τις αναγκαίες συνθήκες για την ανάπτυξη μιας έντονης συλλογικής ζωής, και μιας πολιτικής ζωής ανοιχτής στην πλήρη συμμετοχή των νέων. Η ΕΤΠ αναμένει με μεγάλο ενδιαφέρον τις εργασίες και τις συνεισφορές της Σύμβασης της Νεολαίας για το μέλλον της Ένωσης.

1.21. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής ότι οι νέοι αποκτούν την αίσθηση του ενεργού πολίτη στο τοπικό επίπεδο κυρίως. Προκειμένου να διαδοθούν οι ορθές πρακτικές στα θέματα της δραστηριότητας συμμετοχής των νέων στα κοινά, τα πειραματικά σχέδια, που προβλέπονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Νεολαία», θα πρέπει να προωθηθούν ταχύτατα προκειμένου να αναπτυχθεί η συμμετοχή στο τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

1.22. Η ΕΤΠ συμφωνεί με τη θετική γνώμη της Επιτροπής για τη σημασία της ανάπτυξης, παράλληλα με την ενίσχυση της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, και της συμμετοχικής δημοκρατίας προκειμένου να δημιουργηθεί μια ανοιχτή κοινωνία, μια κοινωνία ενσωμάτωσης και καθολικής συμμετοχής. Η Ευρώπη του μέλλοντος πρέπει να είναι μια κοινωνία ανοιχτή, ανεκτική, στην οποία θα εισακούονται όλες οι φωνές. Με την προώθηση της συμμετοχικής δημοκρατίας, επιδιώκεται να μειωθεί η απόσταση μεταξύ των πολιτών και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

1.23. Έχοντας επίγνωση ότι η δημοκρατία συνεπάγεται κόστος, η ΕΤΠ κρίνει ότι οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να αυξήσουν τη βοήθεια που παρέχουν στους νέους κυρίως στα θέματα του σεβασμού των θεσμών και των δημοκρατικών αξιών. Ο ρατσισμός, ο αντισημιτισμός και η ξενοφοβία θα πρέπει να καταπολεμηθούν σε όλες τους τις μορφές. Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόταση της δημιουργίας στα πλαίσια του προγράμματος για τη νεολαία, μιας πλατφόρμας Διαδικτύου για την καταπολέμηση αυτών των πληγών, που θα απευθύνεται στους νέους και ενδεχομένως θα αφεθεί στη διαχείρισή τους. Η άνοδος του εξτρεμισμού σε αυξανόμενο αριθμό χωρών της Ένωσης, καθιστά ακόμη πιο απαραίτητη την προώθηση των δημοκρατικών αξιών και της ανεκτικότητας, οι οποίες αποτελούν θεμέλιο της ευρωπαϊκής συνεργασίας και που εξακολουθούν να είναι προαπαιτούμενο κάθε δημόσιας ευρωπαϊκής πολιτικής σε θέματα νεολαίας.

### Η δια βίου κατάρτιση και η απασχόληση

1.24. Η ΕΤΠ συμφωνεί με τη θετική άποψη που έχει η Επιτροπή όσον αφορά την δια βίου κατάρτιση. Θα πρέπει επίσης να ενσωματωθούν στα σχολικά προγράμματα οι αρχές της δια βίου κατάρτισης. Αυτό απαιτεί πιο σαφείς κανόνες ποιότητας καθώς και αξιολόγηση των ικανοτήτων που αποκτώνται προκειμένου το σύνολο των πλεονεκτημάτων που παρουσιάζουν οι ανεπίσημες εκπαιδευτικές μέθοδοι να μπορέσουν να αναγνωριστούν πλήρως προς όφελος των νέων που αναζητούν εργασία, ή επιθυμούν να βελτιώσουν τις συνθήκες εργασίας τους.

1.25. Η ΕΤΠ παρατηρεί εξάλλου ότι προκειμένου να αναπτυχθεί ευρωπαϊκή συνείδηση είναι σκόπιμο να περιλαμβάνουν τα εκπαιδευτικά προγράμματα του βασικού και των ανώτερων κύκλων σαφείς αναφορές στη δημιουργία και στη διαδικασία ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

1.26. Η ΕΤΠ ενθαρρύνει ωστόσο από τώρα τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να αναγνωρίσουν τις εμπειρίες των νέων στα θέματα της εκούσιας εργασίας και του ευρωπαϊκού προγράμματος εκούσιας υπηρεσίας.

1.27. Η ΕΤΠ επιθυμεί να υπογραμμίσει τον θετικό ρόλο που έχει η απασχόληση στα πλαίσια μιας δραστήριας πολιτικής για τους νέους. Οι ειδικές ανάγκες των νέων θα πρέπει σαφώς να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση των εθνικών προγραμμάτων δράσης για την απασχόληση. Η ΕΤΠ επίσης θεωρεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να αναλάβουν δράση για να διασφαλίσουν την αντιμετώπιση των διακρίσεων εναντίον των νέων στη νομοθεσία περί κατώτατου μισθού, εφόσον υπάρχουν.

### **Το Πρόγραμμα Νεολαία**

1.28. Η ΕΤΠ διαπιστώνει ότι το πρόγραμμα «Νεολαία» της ΕΕ εξακολουθεί να αποτελεί ένα σημαντικό μέσο ευρωπαϊκής συνεργασίας και ανταλλαγής εμπειριών. Είναι ιδιαίτερα ουσιαστικό οι πληροφορίες για το πρόγραμμα «Νεολαία» να φτάσουν επίσης και στους νέους που βρίσκονται εκτός των παραδοσιακών διαρθρώσεων της ευρωπαϊκής συνεργασίας στα θέματα της νεότητας. Χρειάζεται επίσης να διασφαλιστεί ότι οι τοπικοί και περιφερειακοί

παράγοντες θα έχουν τη δυνατότητα να εκμεταλλευτούν πλήρως το πρόγραμμα αυτό.

1.29. Η ΕΤΠ διαπιστώνει με ενδιαφέρον ότι το ευρωπαϊκό πρόγραμμα εκούσιας υπηρεσίας πρόκειται να καταστεί μόνιμο. Η Επιτροπή και οι εθνικές δημόσιες αρχές πρέπει να διασφαλίσουν ότι η ελεύθερη διακίνηση δεν περιορίζεται μόνο στους νέους που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και ότι πρόκειται να δημιουργηθούν πιο ευέλικτα συστήματα ως προς το νομικό και κοινωνικό καθεστώς της ευκαιριακής μη αμειβόμενης εθελοντικής εργασίας.

1.30. Οι τοπικοί και περιφερειακοί παράγοντες θα πρέπει επίσης να εκπροσωπηθούν στο διάλογο που προβλέπεται με τους ευρωπαίους νέους. Το μέλλον της ευρωπαϊκής οικοδόμησης συνδέεται με τη συμμετοχή και την προσχώρηση της νεολαίας στο ευρωπαϊκό σχέδιο και στις δημοκρατικές αξίες που το θεμελιώνουν. Έτσι η διαβούλευση αυτή θα πρέπει να οργανωθεί με σεβασμό των πέντε αρχών του Λευκού Βιβλίου για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση: άνοιγμα, συμμετοχή, ευθύνη, αποτελεσματικότητα και συνοχή.

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 2002.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

---

**Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για:**

- την «Ανακοίνωση της Επιτροπής: “Προσαρμογή στις αλλαγές της εργασίας και της κοινωνίας: μια νέα κοινοτική στρατηγική υγείας και ασφάλειας 2002-2006”», και
- την «Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου περί εφαρμογής της νομοθεσίας σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία στους αυτοαπασχολούμενους»

(2002/C 287/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την «ανακοίνωση της Επιτροπής: “Προσαρμογή στις αλλαγές της εργασίας και της κοινωνίας: μια νέα κοινοτική στρατηγική υγείας και ασφάλειας 2002-2006”» (COM(2002) 118 τελικό) και την «Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου περί εφαρμογής της νομοθεσίας σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία στους αυτοαπασχολούμενους» [COM(2002) 166 τελικό — 2002/0079 (CNS)]·

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 3ης Ιανουαρίου 2002 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της 6ης Φεβρουαρίου 2002 να αναθέσει στην επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» την επεξεργασία σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με πρόγραμμα κοινοτικής δράσης στον τομέα της προαγωγής, ενημέρωσης, αγωγής και κατάρτισης σε θέματα υγείας εντός του πλαισίου δράσης στον τομέα της δημόσιας υγείας (CdR 246/94) <sup>(1)</sup>·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με το Λευκό Βιβλίο για την ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική: Η πορεία προς το μέλλον για την Ένωση (CdR 243/94) <sup>(2)</sup>·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα κοινωνικής δράσης (1995-1997) (CdR 297/95) <sup>(3)</sup>·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την έγκριση ενός κοινοτικού προγράμματος δράσης σχετικά με την πρόληψη των τραυματισμών στο πλαίσιο των ενεργειών στον τομέα της δημόσιας υγείας (CdR 456/96 fin) <sup>(4)</sup>·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής για το Πρόγραμμα Κοινωνικής Δράσης 1998-2000 (CdR 277/98 fin) <sup>(5)</sup>·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την αρχή της επικουρικότητας «Προς μια πραγματική προσέγγιση της επικουρικότητας. Έκκληση της Επιτροπής των Περιφερειών» (CdR 302/98 fin) <sup>(6)</sup>·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής «Πρωώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος και της ανταγωνιστικότητας» — Η απάντηση της Επιτροπής στην έκθεση της Task Force BEST (CdR 387/1999 fin) <sup>(7)</sup>·

<sup>(1)</sup> ΕΕ C 210 της 14.8.1995, σ. 81.

<sup>(2)</sup> ΕΕ C 210 της 14.8.1995, σ. 67.

<sup>(3)</sup> ΕΕ C 100 της 2.4.1996, σ. 91.

<sup>(4)</sup> ΕΕ C 19 της 21.1.1998, σ. 1.

<sup>(5)</sup> ΕΕ C 93 της 6.4.1999, σ. 56.

<sup>(6)</sup> ΕΕ C 198 της 14.7.1999, σ. 73.

<sup>(7)</sup> ΕΕ C 293 της 13.10.1999, σ. 48.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων ενόψει της παγκοσμιοποίησης — Πως να την ενισχύσουμε (CdR 134/1999 fin) <sup>(1)</sup>.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την «Ατζέντα Κοινωνικής Πολιτικής» (CdR 300/2000 fin) <sup>(2)</sup>.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής «Απασχόληση και κοινωνικές πολιτικές: πλαίσιο για επένδυση στην ποιότητα» (CdR 270/2001 fin) <sup>(3)</sup>.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την Πράσινη Βίβλο για την προώθηση ενός Ευρωπαϊκού πλαισίου για την Συνεταιριστική Κοινωνική Ευθύνη (CdR 345/2001 fin) <sup>(4)</sup>.

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 168/2002 rev.) της επιτροπής «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική», που υιοθετήθηκε στις 11 Ιουνίου 2002 (εισηγητής: κ. Boden (UK-PES), Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου της Βορειοδυτικής Περιφέρειας).

εκτιμώντας ότι στην ανακοίνωση δίδεται μεγαλύτερη έμφαση στην ενοποίηση και βελτίωση της ισχύουσας νομοθεσίας, παρά στην ανάπτυξη νέων κανονισμών.

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 45η σύνοδο ολομέλειας της 3ης και 4ης Ιουλίου 2002 (συνεδρίαση της 3ης Ιουλίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

## Απόψεις και συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

### Η Επιτροπή των Περιφερειών

1. Εκφράζει την ικανοποίησή της για την ευρεία προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά τη χάραξη στρατηγικής και ιδιαίτερα για την εκ μέρους της υιοθέτηση του στόχου της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την προώθηση της ευεξίας κατά την εργασία — φυσικής, ηθικής και κοινωνικής — εντός ενός ευρύτερου «κοινωνιακού» περιεχομένου, καθώς και για την αναγνώριση εκ μέρους της ότι η πραγματική βιώσιμη ανταγωνιστικότητα εξαρτάται από την επίτευξη του στόχου αυτού. Ωστόσο, η ΕΤΠ κρίνει ότι η δημιουργία ευεξίας στο χώρο εργασίας δεν αποτελεί μόνο ευθύνη των εργοδοτών.

2. Στα πλαίσια αυτά η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίηση της για την Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου που αποβλέπει στο να εφαρμοσθεί και επεκταθεί σε ολόκληρη την Ένωση η νομοθεσία σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία στους αυτοαπασχολούμενους. Η ΕΤΠ συμφωνεί ότι οι αυτοαπασχολούμενοι επειδή δεν έχουν καμία σχέση εργασίας με εργοδότη, ή γενικότερα επειδή δεν εξαρτώνται από κανένα δεσμό ή σύμβαση εργασίας με τρίτον διατρέχουν γενικά τους ίδιους κινδύνους υγείας και ασφάλειας όπως και οι υπάλληλοι και γι' αυτό θα πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα.

3. Θεωρεί ότι, γενικότερα, ο συνεχώς αυξανόμενος φόρτος εργασίας οδηγεί ενδεχομένως στο στρες. Παρομοίως, η εμφάνιση νέων κινδύνων στον τόπο εργασίας θα προκαλέσει επίσης πραγματικούς και αντιληπτούς κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια. Η ΕΤΠ, συνεπώς, συνιστά να υποστηριχθούν και να ενθαρρυνθούν οι εργοδότες, μαζί με τους εταίρους τους, να συμμετέχουν σε

ευρύτερες ερευνητικές δραστηριότητες για τον καθορισμό αιτιών και διορθωτικών αποτελεσμάτων τόσο για τους κινδύνους νέων ατυχημάτων, όσο και για τους κινδύνους κακής υγείας. Επιπλέον, απαιτείται να γίνουν περισσότερες έρευνες για θέματα σχετικά με τα δύο φύλα, καθώς και για άλλες «κοινωνιακές» ομάδες, ιδιαίτερα σε σχέση με τις επαγγελματικές νόσους.

4. Συνιστά να συμπεριλαμβάνεται στη στρατηγική η απαίτηση να είναι υποχρεωμένοι οι εργοδότες να προσφεύγουν σε κατάλληλες συμβουλές ως προς την επαγγελματική ασφάλεια και την υγεία, προκειμένου να υιοθετούν αποτελεσματικά συστήματα διαχείρισης της υγείας και της ασφάλειας.

5. Θεωρεί απαραίτητο να είναι το εργατικό δυναμικό ικανό και κατάλληλα καταρτισμένο για την ασφαλή εκτέλεση της εργασίας που απαιτείται να αναλάβει.

6. Θεωρεί ότι η ορολογία «Πρόληψη του Κινδύνου» συνδέεται υπερβολικά στενά με την έννοια «ασφαλισμένοι κίνδυνοι» του τομέα των ασφαλειών, η οποία αντιμετωπίζεται μέσω αποζημιώσεων, με την καταβολή ασφαλίσεων. Διεθνώς, οι φράσεις «πρόληψη ατυχήματος» και «πρόληψη κακής υγείας» αρμόζουν καλύτερα στο παρόν πλαίσιο.

7. Θεωρεί ότι είναι σημαντικό βάσει της νέας στρατηγικής να λαμβάνεται υπόψη και να αντιμετωπίζεται η ανάγκη σύνδεσης και συμπλήρωσης, τόσο για τις γυναίκες όσο και για τους άνδρες, της επαγγελματικής δραστηριότητας και της προσωπικής ζωής, αναγνωρίζονται κατά τον τρόπο αυτό τα οφέλη από την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των δύο.

8. Θεωρεί ότι τα ακόλουθα δυο σημεία δεν τονίζονται επαρκώς στην ανακοίνωση:

— οι εργαζόμενοι πρέπει να καταρτίζονται και να ενημερώνονται, όμως ευθύνονται και ίδιοι για την αυστηρή τήρηση των κανόνων ασφαλείας

<sup>(1)</sup> EE C 57 της 29.2.2000, σ. 23.

<sup>(2)</sup> EE C 144 της 16.5.2001, σ. 55.

<sup>(3)</sup> EE C 107 της 3.5.2002, σ. 98.

<sup>(4)</sup> EE C 192 της 12.8.2002, σ. 1.

— ασθένειες και ατυχήματα που δεν συνδέονται με την εργασία με αποτέλεσμα απουσία από την εργασία. Η ανακοίνωση θα έπρεπε να συμπεριλαμβάνει μέτρα για την προώθηση ενός υγιούς τρόπου ζωής και αποφυγής των κινδύνων.

9. Εκφράζει την ανησυχία της για το ότι η ανακοίνωση δεν κάνει καμία ιδιαίτερη μνεία στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οποίες θεωρεί ότι μπορούν να διαδραματίσουν πρωτοποριακό ρόλο στην ανάπτυξη και εφαρμογή της στρατηγικής, ιδιαίτερα σε σχέση με τις ΜΜΕ, λόγω της λειτουργίας τους — σε εταιρική σχέση με τις εθνικές υπηρεσίες και τους τοπικούς και περιφερειακούς εκπροσώπους των εργοδοτών και των εργαζομένων — ως προς την παρακολούθηση, ανάπτυξη και επιβολή των διατάξεων της Ανακοίνωσης, και επειδή είναι οι ίδιες, αυτοδικαίως, πολύ σημαντικοί εργοδότες.

10. Θεωρεί, συνεπώς, ότι ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την εφαρμογή, προώθηση, παρακολούθηση και την επιβολή της υγείας και ασφάλειας κατά την εργασία πρέπει να αναγνωριστεί και να υποστηριχθεί, ιδιαίτερα σε σχέση με τις ΜΜΕ, ενόψει της αυξανόμενης σημασίας των ΜΜΕ στα πλαίσια της οικονομίας της ΕΕ, καθώς και της προφανούς ανάγκης τους για συνδρομή προκειμένου να βελτιώσουν την απόδοσή τους στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία.

11. Εκφράζει τις ανησυχίες της για την έλλειψη οιασδήποτε ειδικής αναφοράς στο ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι εκπρόσωποι των συνδικάτων και των εργαζομένων στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία. Οι εκπρόσωποι αυτοί, περισσότερο από τον καθένα έχουν άμεση προσωπική και συλλογική εμπειρία από τις αρνητικές συνέπειες που προκύπτουν από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια τους οποίους αντιμετωπίζουν σήμερα οι εργαζόμενοι.

12. Καλεί, συνεπώς, να διορθωθεί η παράλειψη του ρόλου των εκπροσώπων των συνδικάτων και των εργαζομένων και να

διευκολυνθεί η συμμετοχή τους σε εταιρικές σχέσεις στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία.

13. Μολονότι εκφράζει, γενικότερα, την ικανοποίησή της για την προσέγγιση της εταιρικής σχέσης στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία, θεωρεί ότι είναι σημαντικό να δίδει το ρυθμιστικό πλαίσιο στη στρατηγική το «όπλο» για τη διασφάλιση της συνεργασίας εκείνων που δεν δέχονται την έννοια της εταιρικής σχέσης.

14. Θεωρεί ότι πρέπει να αναγνωριστεί η ανάγκη να χορηγηθούν επαρκείς πόροι για την ανάπτυξη και εφαρμογή της στρατηγικής σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και να τεθούν στόχοι για τη μείωση των επαγγελματικών ατυχημάτων, για τη μείωση των απουσιών λόγω τραυματισμών και ασθενειών και για τα προβλήματα υγείας και ασφάλειας. Η ΕΤΠ κρίνει ότι πρέπει να υπάρχει δυνατότητα ενίσχυσης από τα διαρθρωτικά ταμεία. Ωστόσο, η ΕΤΠ έχει αμφιβολίες για την πρόταση να χρησιμοποιηθεί η πολιτική απασχόλησης της ΕΕ ως κινητήρια δύναμη της στρατηγικής για το εργασιακό περιβάλλον, ιδίως όσον αφορά το στρες στο χώρο εργασίας.

15. Καλεί, κατά συνέπεια, την Επιτροπή να συνεργαστεί με τις σχετικές αρχές και τους κοινωνικούς εταίρους στα κράτη μέλη για να εναρμονίσει, να απλοποιήσει και να ενισχύσει το ρυθμιστικό και εκτελεστικό πλαίσιο, ώστε να υποστηριχτεί, όπου είναι αναγκαίο, η προσέγγιση εταιρικής σχέσης για την υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία.

16. Εισηγείται να υπάρξει αναγνώριση φορέων όπως το Ευρωπαϊκό Δίκτυο των Οργανώσεων των Επαγγελματιών στον τομέα της Ασφάλειας και της Υγείας (ENSHPO), που έχει ως στόχο την προώθηση των βέλτιστων πρακτικών σε όλη την Ευρώπη και τη θέσπιση, κατόπιν συμφωνίας, επιπέδων αρμοδιότητας για επαγγελματίες στα πλαίσια της Ευρώπης συνολικά.

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 2002.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE